

รายวิชา ศิลปะ

รหัสวิชา ศ๑๔๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

เรื่อง รูปร่าง รูปทรง

ผู้สอน ครูทินกร ปิ่นทอง
ครูวรัญญา เฟื่องชูนุช

ทัศนธาตุ : รูปร่าง รูปทรง

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อธิบายความหมายและเปรียบเทียบความแตกต่างของรูปร่างและรูปทรง
๒. สามารถสร้างสรรค์ผลงานจากการวาดรูปร่างให้เป็นรูปทรง

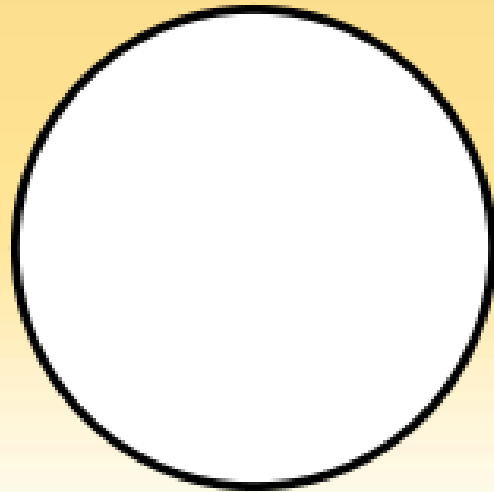

คำถามชวนคิด

นักเรียนจำเส้นในสัปดาห์ที่แล้วได้หรือไม่
หากครูนำเส้นต่าง ๆ มาต่อกัน เช่น เส้นโค้ง ๒ เส้น
มาประกอบกันเป็นวงกลม จะเรียกว่าอะไร

ให้นักเรียนเปรียบเทียบ ๒ ภาพนี้
ว่าแตกต่างกันอย่างไรบ้าง

นักเรียนรู้จักรูปร่างอะไรบ้างครับ
และนักเรียนคิดว่ารูปร่างเกิดจากอะไร ?

รูปร่างเกิดจากการนำเส้นหลาย ๆ เส้นมาต่อเติมให้เป็น
รูปต่าง ๆ เช่น รูปร่างเรขาคณิต รูปร่างอิสระ เป็นต้น

ภาพนี้ มีรูปร่าง รูปทรงใดบ้าง

ภาพวาดฝีพระหัตถ์ ในหลวงรัชกาลที่ ๑๐

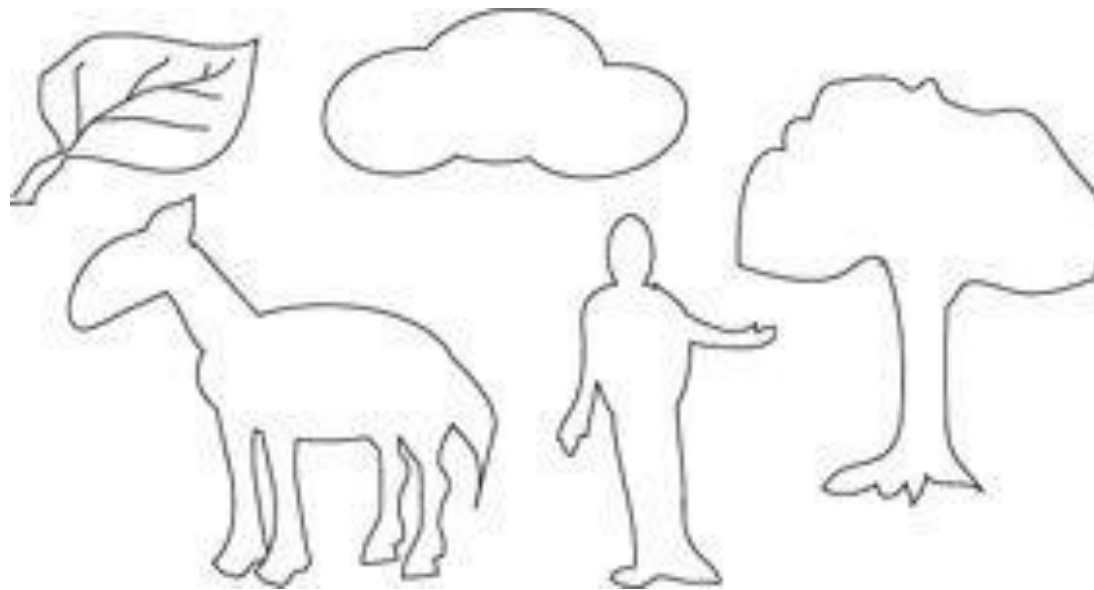
รูปร่าง (Shape)

คือ เส้นรอบนอกทางกายภาพของวัตถุสิ่งของ
เครื่องใช้ คน สัตว์ และ พืช มีลักษณะเป็น ๒ มิติ
มีความกว้างและความยาว

รูปร่างแบ่งออกเป็น ๓ ประเภท

๑. รูปร่างธรรมชาติ

รูปร่างที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ
เช่น คน สัตว์ และพืช เป็นต้น

๒. รูปร่างเรขาคณิต

รูปร่างที่มนุษย์สร้างขึ้น
มีโครงสร้างแน่นอน
เช่น รูปสามเหลี่ยม รูปสี่เหลี่ยม
และรูปวงกลม เป็นต้น

๓. รูปร่างอิสระ

รูปร่างที่เกิดขึ้นตามความต้องการของผู้สร้างสรรค์
ไม่มีโครงสร้างที่แน่นอน เป็นไปตามอิทธิพลของสิ่งแวดล้อม
เช่น รูปร่างของหยดน้ำ เมฆ และควัน เป็นต้น

รูปทรง (Form)

คือ รูปที่ลักษณะเป็น ๓ มิติ โดยนอกจากจะแสดงความกว้าง ความยาวแล้ว ยังมีความลึก หรือความหนา นูน ด้วย เช่น รูปทรงกลม ทรงสามเหลี่ยม ทรงกระบอก เป็นต้น ให้ความรู้สึกมีปริมาตร ความหนาแน่น มีมวลสาร ที่เกิดจากการใช้ค่าน้ำหนัก หรือการจัดองค์ประกอบ ของรูปทรงหลายรูปรวมกัน

ตัวอย่างรูปทรง

เปรียบเทียบตัวอย่างผลงานต่อไปนี้

กิจกรรมสร้างสรรค์รูปร่าง รูปทรง

ให้นักเรียนวาดภาพรูปร่างเรขาคณิต ๑ ภาพ
และวาดภาพรูปทรงเรขาคณิต ๑ ภาพ

ขั้นปฏิบัติกิจกรรม

๑. ครูปลายทางชี้แจงนักเรียนว่าให้เตรียมสมุดวาดเขียน ตีกรอบเขียนชื่อ ชั้น เลขที่ให้เรียบร้อย ให้นักเรียนใช้กระดาษแนวนอน แบ่งครึ่งกระดาษเป็น ๒ ฝั่ง
๒. ให้นักเรียนวาดรูปร่างเรขาคณิตฝั่งซ้าย และวาดรูปทรงเรขาคณิตฝั่งขวา
๓. ครูปลายทางคอยให้คำแนะนำการระบายสีรูปทรง
๔. นักเรียนลงมือสร้างสรรค์ผลงานและระบายสี จากนั้นนำเสนอผลงาน

สรุปบทเรียน

รูปร่างรูปทรงนั้นมีส่วนสำคัญในการสร้างงานทัศนศิลป์
เพราะรูปร่าง รูปทรง เป็นพื้นฐานของการวาดภาพต่าง ๆ
หากนักเรียนสามารถวาดรูปร่างได้ ก็จะสามารถต่อเติม
เป็นรูปทรงอื่น ๆ และสร้างสรรค์เป็นภาพอื่น ๆ
ได้อย่างถูกต้องสวยงาม

คำคมศิลปะประจำสัปดาห์

เด็กทุกคนล้วนเป็นศิลปิน ปัญหาคือทำอย่างไร
ให้ความเป็นศิลปินนั้นยังคงอยู่เมื่อเขาเติบโตใหญ่

- พาโบล ปิกัสโซ -

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง พันผิว

สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. สมุดวาดเขียน

๒. ฟองน้ำ สีโปสเตอร์ และอุปกรณ์วาดเขียน